

Hanne Wachter og Kim Kjærgaard

Stifinderen

- En differentieret engelsk grammatik

Forlaget Andrico

Stifinderen

- En differentieret engelsk grammatik

3. udgave, 3. oplag, 2012

© Forlaget Andrico og forfatterne

Layout og illustrationer, Jan Steensen

ISBN 978-87-912-0527-9

Fotografisk, mekanisk eller anden gengivelse eller mangfoldiggørelse af denne bog eller dele heraf er kun tilladt i overensstemmelse med aftale mellem Undervisningsministeriet og Copy-Dan.

Til dette undervisningssystem hører:

- **Stifinderen - En differentieret engelsk grammatik**
- **Stifinderen - Øvebog**
- **Stifinderen - Facithæfte**
- **Stifinderen - Tea for Two – Games and Activities Book**
- **Stifikseren - Et elektronisk retteprogram (Windows)**

Materialet kan bestilles ved boghandleren eller direkte fra forlaget:

Forlaget Andrico

Mossøbrå 5

8660 Skanderborg

Tlf.: 86 57 92 19

Fax: 86 57 92 45

forlaget@andrico.dk

www.andrico.dk

Forord

Denne grammatik er beregnet til engelskundervisningen i folkeskolens ældste klasser samt de gymnasiale uddannelsers indledende niveauer.

Den er blevet skrevet i erkendelse af, at der ikke findes meget materiale, der både imødekommer den stadig stigende interesse for undervisningsdifferentiering og tager højde for omverdenens krav til elevernes kundskaber og færdigheder - en situation som efter vores opfattelse nødvendiggør en revision af den traditionelle grammatiks opbygning og struktur.

Vi finder det vigtigt, at eleverne opnår en sproglig bevidsthed, hvilket bl.a. kan ske ved, at grammatikundervisningen gøres til et dagsordenspunkt i sig selv - naturligvis som en nødvendig forudsætning og støtte for den vellykkede kommunikation. *Stifinderen* tager udgangspunkt i elevernes sproglige bevidsthed på dansk, idet hvert kapitel indleder med at sætte fokus på forskellene mellem engelsk og dansk.

Bogen er ikke en udtømmende grammatik; vi har udvalgt de områder, som traditionelt volder vanskeligheder, fordi der her er stor forskel mellem engelsk og dansk. Herudover er målet, at den elev, som mestrer bogens laveste niveauer, har fået et solidt grammatisk fundament at bygge videre på, mens den elev, som har arbejdet sig igennem større dele af bogen, har et godt grundlag for en vellykket videre uddannelse.

Vi har ved udarbejdelsen haft som formål at gøre bogen umiddelbart anvendelig for såvel den svage som den stærke elev samt at tilgodese en gradvis udvikling af den enkelte elevs kompetence. Alle har brug for udfordringer, men udfordringerne må for den svage være af et omfang og på et niveau, som han eller hun magter, og for den stærke elev må udfordringerne opleves som relevante og reelt udfordrende. Hvert kapitel i bogen er således opdelt i tre niveauer af stigende sværhedsgrad: et blått niveau, som gennemgår og beskriver et områdes helt grundlæggende regler; et rødt niveau, som uddyber og nuancerer området; samt et grønt niveau, som giver stoffet dybde. Kapitlerne 1 og 7 behandler betydningsmæssigt meget vigtige men omfangsmæssigt meget små områder og er derfor kun inddelt i to niveauer. Det samme gælder for det nye kapitel 18 om stavning.

Denne 3. udgave af *Stifinderen* er udvidet med tre nye kapitler: et om stavning (staveregler og forvekslingsord), et om anvendelse af stavekontrol i forbindelse med tekstbehandling samt et om tekstbehandlingsprogrammets indbyggede synonymordbog og grammatikkontrol.

Bagest i bogen findes der en „**Værktøjskasse**“, som indeholder en basal indføring i og gennemgang af ordklasser og sætningsled, da en forståelse for disse er en væsentlig nøgle til arbejdet med de øvrige grammatiske emner. Små grafiske symboler henviser gennem hele bogen til værktøjskassen.

Til støtte for arbejdet med *Stifinderen* har vi udarbejdet en separat *Øvebog*, hvor øvelserne nøje følger niveauinddelingen af *Stifinderens* enkelte kapitler. Også her er det tilstræbt, at de forskellige elevers behov og forudsætninger tilgodeses. De fleste af øvelserne på det laveste niveau er således indsætnings- og genkendelsesøvelser, mens øvelserne på de øvrige niveauer i højere grad består af egentlige oversættelser - fra simple sætningskonstruktioner til mere sammenhængende komplekse teksttyper.

Til *Stifinder*-systemet hører også bogen *Tea for Two - Games and Activities*, som er en mere kommunikativt orienteret øvebog, hvor øvelserne er tilpasset de enkelte områder og niveauer i grammatikbogen. De opgaver (*tasks*), der findes i denne bog, er for de flestes vedkommende par-arbejde, hvorved materialet understøtter en højere grad af elevaktivitet i arbejdet med anvendelsen af grammatikken - især mundtligt.

Stifikseren er et Windows baseret elektronisk retteprogram, som gør det nemt og hurtigt at rette skriftlige opgaver. Programmet er udviklet specielt til *Stifinderen*, idet rette knapperne henviser til grammatikbogens regler. *Stifikseren* kan downloades helt gratis på forlagets hjemmeside www.andrico.dk.

Vi håber, at *Stifinder*-systemet vil kunne blive brugt, som det er tiltænkt.

Hanne Wacher og Kim Kjærgaard, 2012

Indholdsfortegnelse

Før du går i gang	7
-------------------------	---

STIFINDEREN

1. Det ubestemte kendeord	9
2. Det bestemte kendeord	11
3. Ejefald	17
4. Ordstilling	22
5. Kongruens og tællelighed	26
6. Udvidet tid	34
7. Førnutid og førdatid	39
8. Fremtid	41
9. <i>Do</i> -omskrivning	44
10. Passiv	49
11. Mådesudsagnsord	52
12. Tillægsord	57
13. Biord	63
14. Biordenes placering	67
15. Forholdsord	71
16. Henførende stedord	88
17. Tegnsætning	94
18. Stavning	99
19. Stavekontrol i tekstbehandling	102
20. Synonymordbog og grammatikkontrol i tekstbehandling	108

VÆRKTØJSKASSE

Ordklasser:	112
1. Navneord	112
2. Egennavne	113
3. Stedord	114
4. Udsagnsord	116

5. Tillægsord	121
6. Biord	121
7. Forholdsord	122
8. Bindeord	122
9. Talord	122
Sætningsanalyse:	123
10. Grundled	123
11. Udsagnsled	124
12. Genstandsled	124
13. Hensynsled	124
14. Omsagnsled til grundled	125
15. Omsagnsled til genstandsled	125
16. Biled	125
17. Hovedsætning og bisætning	126
Diverse:	127
18. Apostrof	127
19. Personer og tal	128
20. <i>To be</i>	128
21. <i>To have</i>	128
22. <i>To do</i>	129
23. De uregelmæssige udsagnsord	129
Stikordsregister	134

Før du går i gang


STIFINDEREN:

Du kan allerede én grammatik, nemlig den danske. Det kan godt være, at du ikke kan forklare de grammatiske regler for dansk, men det ændrer ikke ved, at det du siger er korrekt dansk.

Når du skal tale et fremmedsprog som engelsk, vil du helt automatisk bruge de grammatiske regler, du er vant til fra dansk. Mange gange giver det ingen problemer, da dansk og engelsk ligner hinanden meget, men der findes også en række områder, hvor de grammatiske regler er meget forskellige. Det er disse områder, du møder i denne bog, og forskellene ser du i indledningen til kapitlerne, hvor der er vist et dansk og et engelsk flag.

Bogen har 20 kapitler, som hver er opdelt i tre afsnit med hver sin farve: et **blåt afsnit**, som gennemgår de helt grundlæggende regler; et lidt sværere **rødt afsnit**, som uddyber området; samt det sværeste **grønne afsnit** (kapitlerne 1, 7 og 18 har dog kun to farver). Det vil som regel være relevant at begynde med blå niveau, derefter rødt niveau og senere grønt niveau. Hvis du i forvejen har en stor viden inden for et emne, kan du springe videre til en sværere farve. Har du tilegnet dig alle tre niveauer, vil din viden om det pågældende område være særdeles grundig, og du vil være godt rustet med henblik på både skriftlig og mundtlig engelsk.

For at lette forståelsen og overskueligheden i bogen er der mange steder brugt bestemte grafiske symboler i stedet for tekst:

 betyder: Eksempel.



betyder: Se kapitel 4 i *Stifinderen*.



betyder: Se kapitel 2, regel 3 i *Værktøjskassen*.

VÆRKTØJSKASSEN:

Bagest i bogen (fra side 111) findes en *Værktøjskasse*. I denne er der en række redskaber, som vil kunne hjælpe dig i arbejdet med de enkelte kapitler i *Stifinderen*. I *Værktøjskassen* gives en grundlæggende forklaring af den helt elementære grammatik, som måske trænger til at blive genopfrisket.

Før du går i gang med de enkelte kapitler i *Stifinderen*, vil vi foreslå, at du bladrer *Værktøjskassen* igennem, så du får indtryk af dens opbygning og derved fra starten af får en fornemmelse for, hvilken type hjælp du kan finde i *Værktøjskassen*, og hvordan du finder den.

ØVELSER TIL STIFINDEREN:

I tilknytning til *Stifinderen* er der udgivet en *Øvebog*, hvor du kan afprøve din viden og forståelse fra *Stifinderen*. Denne er inddelt i 17 kapitler, som indeholder øvelser, der følger niveauinddelingen og farverne i de første 17 kapitler i *Stifinderen*.

TEA FOR TWO – GAMES AND ACTIVITIES:

Der findes også en øvelsesbog, *Tea for Two – Games and Activities*, hvor øvelserne i højere grad er spil og aktiviteter, som kræver, du samarbejder med dine klassekammerater og får brugt grammatikken ved at tale og øve dig på andre måder. Øvelserne i denne bog følger også emnerne og niveauerne i *Stifinderen*.

STIFIKSEREN – ELEKTRONISK RETTEPROGRAM:

Nyeste skud på stammen er dette IT-baserede retteværktøj, som gør det nemt og hurtigt for læreren at rette skriftlige opgaver på computeren. Styrker elevens udbytte, giver overblik og motivation. Programmet er tilpasset grammatikbogens regler, men giver endvidere mulighed for egne tilpasninger.

Download Stifikseren helt gratis på www.andrico.dk.